

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №12/29.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №10/16.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНСКО СЧЕТОВОДСТВО“;

ЗА СПЕЦ: „Мениджмънт“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Анита Атанасова)

2.
(гл. ас. д-р Драган Георгиев)

Ръководител катедра:
„Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Надежда Попова-Йосифова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Управленско счетоводство“ представя концепцията и основните подходи за генериране на релевантна информация в управленската отчетност, която да даде възможност на мениджърите в организацията да планират и контролират дейността ѝ, както и да вземат добре обосновани и ефективни решения.

Целта на дисциплината е студентите да придобият основни знания и умения в следните области: концептуална рамка на управленското счетоводство; същност и класификация на разходите; калкулиране на себестойността за целите на мениджмънта; същност на бюджетния процес; изготвяне на релевантна информация за вземане на управленски решения и измерване на представянето на организацията.

В края на обучението следва да могат:

- Да обвързват и имплементират управленската отчетност с информационните потребности на различните нива на мениджмънт, като част от информационната среда на организацията;
- Да класифицират и изследват разходите по широк кръг критерии за генериране на финансова информация за вземане на управленски решения;
- Да познават фундаменталните характеристики на методите за калкулиране на себестойност, като ги прилагат съобразно специфичните характеристики на дейността на организацията и в условията на динамичната външна среда;
- Да познават, имплементират, развиват и адаптират процеса на бюджетиране в организацията, да съставят оперативни и финансови бюджети, както и да изследват допуснатите отклонения за целите на контрола, мотивирането и последващото планиране;
- Да прилагат интердисциплинарния инструментариум на управленското счетоводство за изготвяне на информация за вземане на управленски решения;
- Да анализират представянето на организацията на база финансови и нефинансови показатели и да интерпретират получените резултати.

Методите на обучение включват лекции (в т.ч. с възможно участие на представители от практиката), решаване на задачи и казуси с практическа насоченост, разработване на самостоятелни и/или групови курсови работи. Формите на контрол включват домашни задания, контролна работа със задачи и теоретичен тест. Посочените методи на обучение и форми на контрол обуславят синергичен ефект в развитието на следните ключови компетентности на студентите - езикова грамотност, многоезикова компетентност, математическа компетентност, личностна, социална и предприемаческа компетентности.

Дисциплината е интегрирана, тъй като в нея се прилага мултидисциплинарен инструментариум - подходи от теория на счетоводството, мениджмънт, микроикономика, математика, статистика, ценообразуване и други научни области.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. Концептуална рамка на управленското счетоводство		3	3	6
1.1.	Същност и роля на управленското счетоводство в условията на динамична среда			
1.2.	Отличителни черти на управленското счетоводство на базата на съпоставка с финансовото счетоводство			
1.3.	Информацията, генерирана в управленското счетоводство през призмата на управленския процес			
1.4.	Организация на управленското счетоводство и ролята на управленския счетоводител			
2. Същност и класификация на разходите за информационните потребности на управлението		5	5	10
2.1.	Същност на разходите в управленското счетоводство			
2.2.	Класификация на разходите за различни мениджърски цели			
3. Калкулиране на себестойността		8	8	16
3.1.	Същност и роля на калкулирането в управленския процес			
3.2.	Методи за калкулиране			
3.3.	Приложение на калкулирането при вземане на управленски решения			
4. Изготвяне на информация за вземане на управленски решения		5	6	11
4.1.	Същност и аспекти на приложение на CVP-анализа			
4.2.	Анализ на съответстващите и несъответстващите разходи при вземане на решения			
5. Бюджетиране		5	5	10
5.1.	Роля на бюджетирането в управленския процес			
5.2.	Същност и етапи на бюджетния процес			
5.3.	Методи за бюджетиране			
5.4.	Идентифициране и анализ на отклоненията			
6. Измерване на представянето		4	3	7
6.1.	Същност и роля на измерването на представянето в управленския процес			
6.2.	Финансови и нефинансови показатели за измерване на представянето			
6.3.	Измерване на представянето на предприятия от различни сектори			
	Общо:	30	30	60

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Домашна работа	1	10
1.2.	Контролна работа	1	25
1.3.	Тест	1	25
Общо за семестриалното оценяване:		3	70
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	60
Общо за сесийното оценяване:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Атанасова, А. (2021) Управленско счетоводство. Издателство „Наука и икономика“. ИУ-Варна,
2. Сборник от задачи и тестове по управленско счетоводство, Александрова, Н., Богданов, Х., Георгиев, Д., Марков, Г., Христов, И. ИУ- Варна, 2014 и 2015г.
3. ACCA (2018) Management Accounting MA. Berkshire: Kaplan Publ. P.28 ; 590 p. ; I.4.
4. CIMA (2017). Fundamentals of Management Accounting. Subject BA2 : Study Text : CIMA. Berkshire: Kaplan Publ.. XXIV ; 766 p.
5. CIMA (2017) Management Accounting. Paper P1 : CIMA : Study Text . Berkshire: Kaplan Publ.. XX ; 698 p. ; I.6.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Велчева, Й., Димитрова, И. (2012). Управленско счетоводство, „РИИТ“- Силистра, Русе.
2. Илиев, Г., Аверкович, Е., Симеонова, Р., Александров, С., Кузманова, Г., Михайлова, Р., Христова, Р., Крумова, Д., (2012). Управленско счетоводство, Академично издателство „Д. Ценов“, Свищов.
3. Йонкова, Б. (2008). Управленско счетоводство. Ромина, София.
4. Йонкова, Б., Орешаров, Н., Рупска, Т. (2010). Основен курс по управленско счетоводство. УНСС, София.
5. Павлова, М. (2010). Управленско счетоводство, ЛБМ инвест, Велико Търново.
6. Рупска, Т., Орешаров, Н., Кавалджиева, К. (2015). Управленско счетоводство (основен курс), Издателски комплекс на УНСС.
7. Трифонов, Т. (2009). Управленско счетоводство (за финансов мениджмънт). УНСС, София.

1. ACCA(2018) Management Accounting MA. Berkshire: Kaplan Publ. P.28 ; 590 p. ; I.4.
2. AICPA, CIMA. (2020). GMAP Effective management accounting: Improving decisions and building successful organisations. [Online] Available at: <https://www.aicpa-cima-cn.com/upload/file/File20230710170611.pdf>

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

3. AICPA. (2018). Rethinking the business model 2018. Business Models Concepts. [Online] Available at: <https://www.aicpa-cima.com/resources/download/business-models-concepts-cgma-white-paper>
4. Atrill, P., McLanet, E. (2019). Management Accounting for Decision Makers Paperback, Pearson.
5. CIMA (2017). Fundamentals of Management Accounting. Subject BA2 : Exam Practice Kit : CIMA. Berkshire: Kaplan Publ.. P.18 ; 128 p.
6. CIMA (2017) Management Accounting. Subject P1 : CIMA : Exam Practice Kit. Berkshire: Kaplan Publ.. P.20 ; 134 p.
7. Bhimani, A., Horngren. C.T. (2015). Management Accounting
8. Burns, J., Quinn, M., Warren, L., Oliveira, J. (2013). Management Accounting. McGraw Hill
9. Drury, C. (2016) "Management Accounting for Business", 6th edition, Cengage learning.
10. Drury, C. (2015) "Management and Cost Accounting", 9th edition, Cengage learning.
11. Horngren, Ch.T., Datar, S. M., Rajan, M.V.(2013) Cost Accounting, Pearson.
12. Seal, W., Garrison, R. H. (2011) Management Accounting
13. Weygandt, J., Kimmel, P., Kieso, D. (2014). Accounting Principles, Wiley.